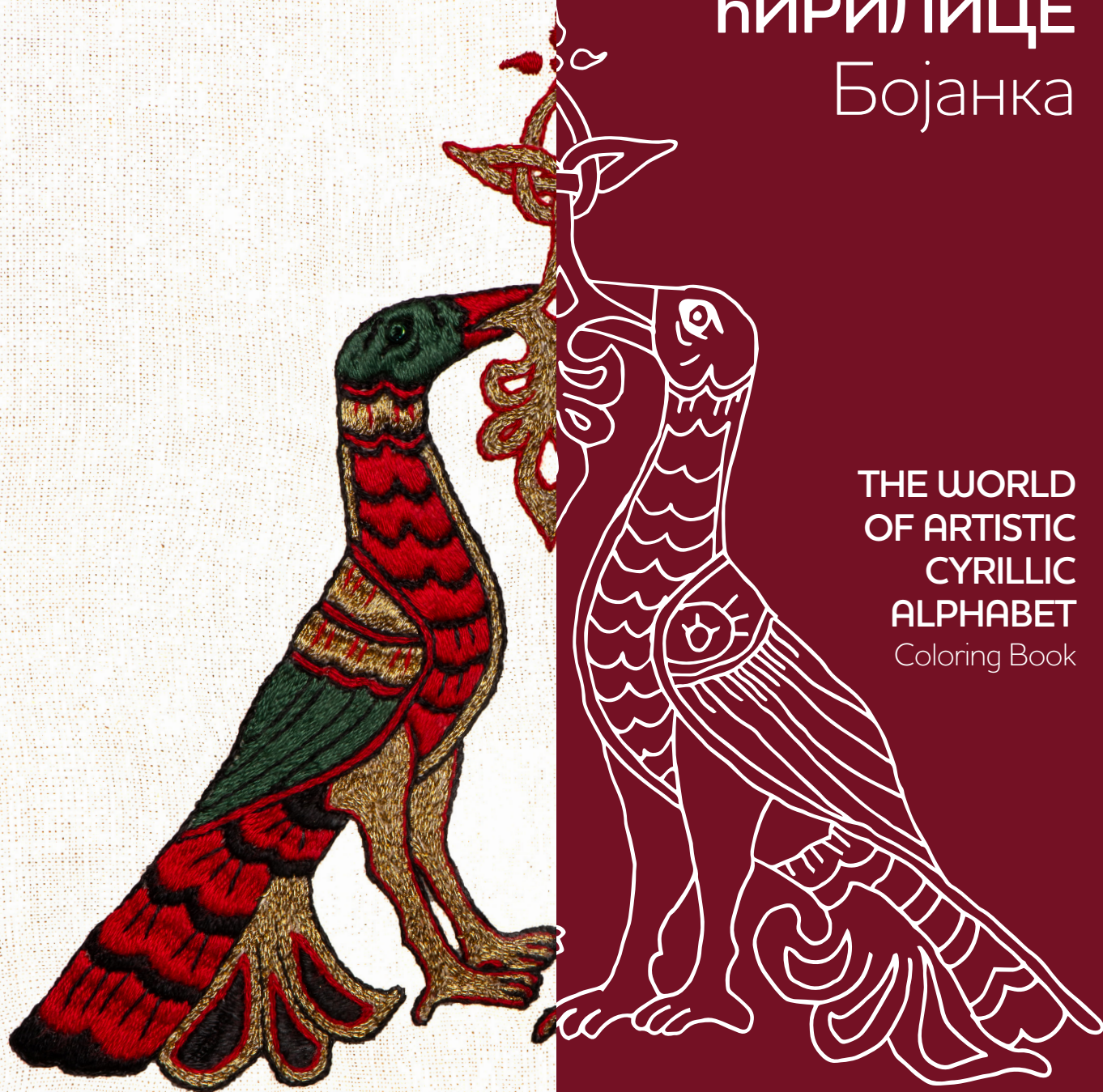

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ Бојанка

THE WORLD
OF ARTISTIC
CYRILLIC
ALPHABET
Coloring Book

МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ је пројекат настао личним залагањем Вере Авлијаш, која је аутор и руководилац овог пројекта. Одобрен је и финансиран од стране Министарства спољних послова Републике Србије, Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону.

THE WORLD OF ARTISTIC CYRILLIC ALPHABET project has been launched through the personal effort of its author and manager, Vera Avlijaš. It has been approved and funded by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Serbia, the Office for Cooperation with the Diaspora and Serbs in the Region.

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ
Бојанка

Издавач
АРТИС ЦЕНТАР
Београд

За издавача
ЉУБОМИР ТОШКОВИЋ

Пројект
БЕО-ЕТНО ВИЗИЈА
Београд

Аутор пројекта
ВЕРА АВЛИЈАШ

Уредник издања
ТАМАРА ОГЊЕВИЋ

Цртежи
НАТАША ЦВЕЈИЋ

Фотографије
МАРКО ОСТОЈИЋ
ДРАГО ВЕЈНОВИЋ

Лектура и коректура
СУЗАНА СПАСИЋ

Превод на енглески
СТЕЛА СПАСИЋ

Дизајн
ВУК И ДРАГАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ
Београд

Штампа
ДУО ДОТ
Београд

Тираж
300

Београд 2020.

THE WORLD OF ARTISTIC CYRILLIC ALPHABET
Coloring Book

Published by
ARTIS CENTER
Belgrade

For the publisher
LJUBOMIR TOŠKOVIĆ

Project by
BEO-ETHNO VISION
Belgrade

Project Author
VERA AVLJAŠ

Publication Editor
TAMARA OGNJEVIĆ

Drawings
NATAŠA CVEJIĆ

Photography
MARKO OSTOJIĆ
DRAGO VEJNOVIĆ

Copy editing
SUZANA SPASIĆ

Translation into English
STELA SPASIĆ

Design
VUK I DRAGANA MILOSAVLJEVIĆ
Belgrade

Printed by
DUO DOT
Belgrade

Circulation
300

Belgrade, 2020

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ

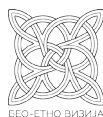
Бојанка

THE WORLD OF ARTISTIC
CYRILLIC ALPHABET

Coloring Book

ARTIS
CENTER

ЕЕО-ЕТНО ВИЗИЈА

Драги млади пријатељи,

Ви, наравно, знате да је фонетско писмо једна од најзначајнијих творевина људске цивилизације. Међутим, пут до таквог писма кроз историју није ишао ни брзо ни једноставно. У почетку је човек помоћу слике записивао оно што је сматрао важним. Добро су нам познате те слике-речи или пиктограми, чији врхунац представљају хијероглифи, из величанственог наслеђа фараонског Египта, али и других древних цивилизација. Потом је урезивао у глину или камен знакове у облику клина, такозване идеограме. Блиски исток је ризница таквих плочица и споменика са клинастим писмом.

Били су потребни векови да древни Феничани, највећи морепловци антике, донесу рудиментарне облике фонетског писма на грчко копно. Антички Грци ће га усавршити и створити плодно тло за развој фонетског писма у Европи. Српска азбука сматра се најсавршенијим обликом таквог писма, јер једно слово представља један глас. Други народи немају срећу да располажу писмом које се заснива на једноставном образцу – Пиши као што говориш и читај као што је написано.

Бојанка која се налази пред вама, инспирисана је једном од најважнијих књига на српском језику и ћириличном писму. Реч је о Мирослављевом јеванђељу, књизи писаној руком и нарочито украшеној за господара средњовековног Хума, кнеза Мирослава. Кнез Мирослав је живео у другој половини 12. века на тронеђи Србије, Херцеговине и Црне Горе, које су се у то време називале српским земљама. Имао је двор на месту где се данас налази град Бијело Поље у Црној Гори, а његов посед је био тако велики да је излазио и на Јадранско море у близини Дубровника. Кнез Мирослав је био близак сродник великог жупана Стефана Немање, првог самосталног господара Србије, и стриц Светог Саве. Подигао је цркву посвећену Светим апостолима, која се и данас налази у Бијелом Пољу. У исто време је наручио да му се направи врло скупа књига са преко 300 осликаних и златом украшених почетних слова, која ће по њему добити име – Мирослављево јеванђеље.

Dear young friends,

You of course know that the phonetic alphabet is one of the most important creations of human civilization. However, the road to such a writing system was neither quick nor simple. Initially, the things considered important were written down in the form of drawings. We are quite familiar with those picture-words or pictograms which reached their pinnacle with hieroglyphs from the magnificent heritage of the Egypt's pharaoh period, but from other ancient civilizations as well. Afterwards came the wedge-shaped marks, the so called ideograms, inscribed on clay and stone tablets. The Near East is a treasury of such tablets and monuments impressed with cuneiform writing.

It took centuries for the old Phoenicians, the greatest seafarers of the ancient world, to bring the elementary forms of the phonetic alphabet to Greece's mainland. Ancient Greeks would later improve it and create a favourable climate for the development of phonetic alphabet in Europe. The Serbian alphabet is deemed the perfect form of such writing system since each letter is represented by one phoneme. Other nations have not been so lucky to have an alphabet based on a simple pattern – Write as you speak and read as it is written.

The colouring book you are holding in your hands is inspired by one of the most important books in Serbian, written in the Cyrillic alphabet. It is Miroslav's Gospel, a hand-written manuscript decorated especially for the ruler of the medieval Hum, Prince Miroslav. Prince Miroslav lived in the second half of the 12th century at the tripoint of Serbia, Herzegovina and Montenegro, which were Serbian territories at the time. His court was situated in today's town of Bijelo Polje in Montenegro, with his property spreading all the way to the Adriatic Sea near Dubrovnik. Prince Miroslav was a close relative of the Grand Prince Stefan Nemanja, the first independent ruler of Serbia and Saint Sava's uncle. He built a church dedicated to the Holy Apostles, lying intact to this day in Bijelo Polje. Meanwhile, he commissioned a very expensive book featuring more than 300 painted initials decorated with gold, named after him – Miroslav's Gospel.

Мирослављево јеванђеље је током осам векова прошло узбудљив пут. Чувано је неколико стотина година у српском манастиру Хиландару на Светој Гори. Одатле је стигло прво у руке владара династије Обреновић, а потом краљева дома Карађорђевића. Прешло је у Првом светском рату Албанију са српском војском и народом. Између два светска рата, публика је први пут могла да га види у Музеју кнеза Павла у Београду. Током Другог светског рата су га храбри људи сакривали да не падне у руке нацистима. После рата је смештено у Народни музеј у Београду, где се и данас чува. Његову лепоту, али и изузетан историјски значај за људску цивилизацију препознали су стручњаци УНЕСКО-а, и оно се од 2005. године налази на репрезентативној листи писаног наслеђа човечанства, названој „Памћење света“.

Иницијали Мирослављевог јеванђеља представљају аутентичан спој фонетског писма и ликовног украса. Њихова лепота често инспирише ликовне уметнике, калиграфе, графичке дизајнере и друге ствараоце. Нас, чланице Бео-етно визије, ови иницијали су потакли да их обликујемо у техници веза и златовеза.

Процес припреме за вез иницијала Мирослављевог јеванђеља, навео нас је на мисао да њихов основни цртеж може бити привлачан за бојење, али и диван начин да се кроз игру научи више о културном наслеђу и једном од најважнијих споменика српске писмености. Тако је настао пројекат Свет ликовне ћирилице, и ова књига-бојанка. Да ли ћете слова прецртавати, бојити, одлучити да их везете или према њима слажете колаже, ваш је избор. Можда ће вас инспирисати на кратке приче о насликаним ликовима, или анонимним средњовековним сликарима и писарима. Можда и о самом кнезу Мирославу и његовом ученом двору. Све зависи од ваше маште, а наш циљ је био баш то – да заголицамо вашу креативну машту упознајући вас са једном чаробном, светом српском књигом из далеке прошлости.

Miroslav's Gospel had an exciting journey of eight centuries. For several hundred years, it was kept in the Serbian monastery of Hilandar on Mount Athos. From there, it first came into the hands of the Obrenović dynasty rulers and then it was treasured by the kings of the House of Karagorgević. In World War I, it crossed Albania with the Serbian army and people. Between the two world wars, it was exhibited to the public for the first time at the Prince Paul Museum in Belgrade. During World War II, brave people kept hiding it so that the Nazis could not get hold of it. After the war, it was transferred to the National Museum in Belgrade where it has been housed ever since. Having been recognized by the UNESCO experts for its outstanding beauty and enormous historical value for the human civilization, in 2005 Miroslav's Gospel was inscribed in the Memory of the World Register of documentary heritage.

The initials of Miroslav's Gospel are an authentic combination of phonetic alphabet letters and artistic decoration. Their beauty has often been a source of inspiration to painters, calligraphers, graphic designers and other creative artists. We, the Beo-Ethno Vision members, have been inspired by these initials to give them a shape using embroidery and goldwork techniques.

While making preparations for the embroidery of the initials featured in Miroslav's Gospel, it occurred to us that the basic drawing might be attractive if used for colouring, at the same time offering an amazing opportunity for the reader to learn more about the cultural heritage and one of the most significant monuments of Serbian literacy. This is how The World of Artistic Cyrillic Alphabet came into being, together with this colouring book. You can trace the letters, colour them, decide to embroider them or use them to compose collages – the choice is yours. You might get inspired to tell short stories about the drawn characters or anonymous medieval painters and scribes; maybe about Prince Miroslav himself and his scholarly court. It all depends on how creative you are, and that was exactly what we were aiming at – to tickle your creative imagination by introducing you to a magical, sacred Serbian book from the distant past.

Vera Avlijaš
Project author
Beo-Ethno Vision, Belgrade

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је у средњем веку било мало писмених људи
и да су често и владари били неписмени?

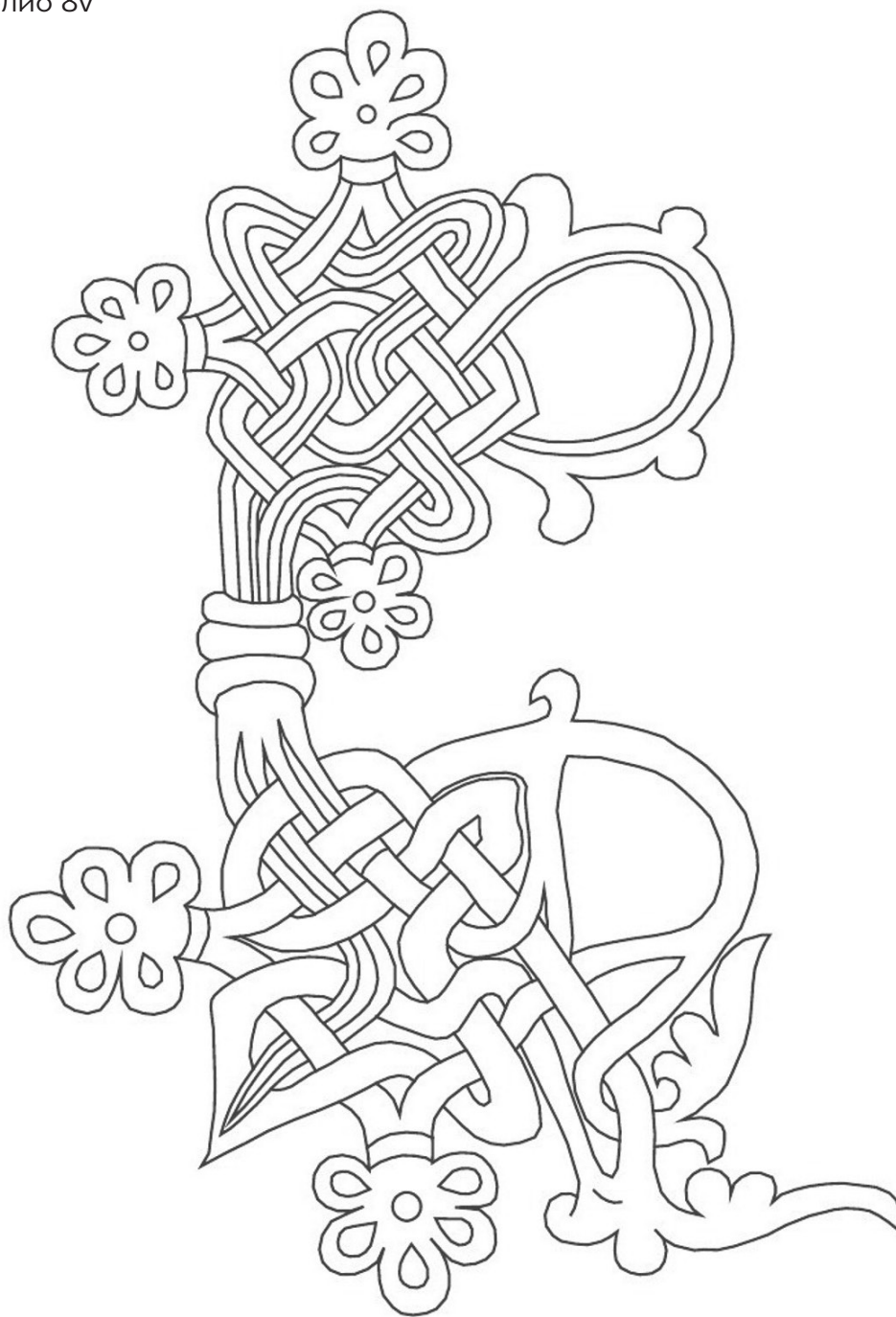
DO YOU KNOW...

...that in the Middle Ages literacy was extremely low
and that rulers were often illiterate as well?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал В према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 8v

Initial letter V after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 8v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су основне школе током средњег века биле осниване искључиво при црквама и манастирима?

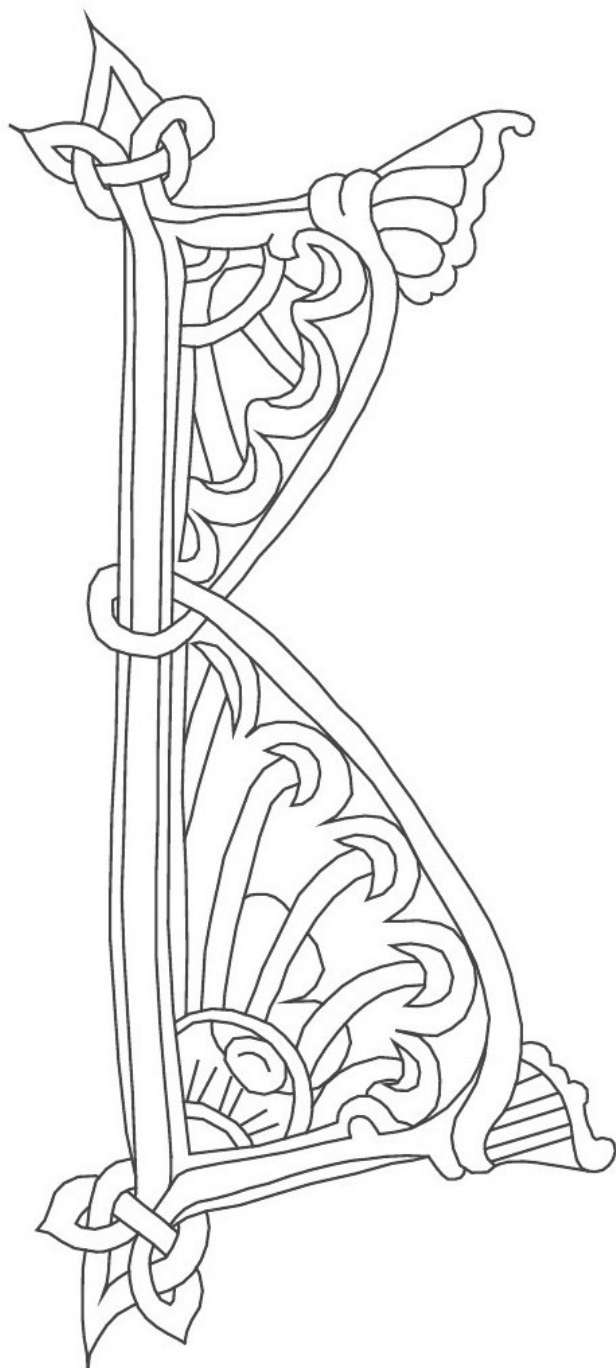
DO YOU KNOW...

...that medieval elementary schools were exclusively attached to churches and monasteries?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал В према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 68v

Initial letter V after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 68v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су током средњег века књиге биле изузетно ретке и скупе, јер су преписиване руком?

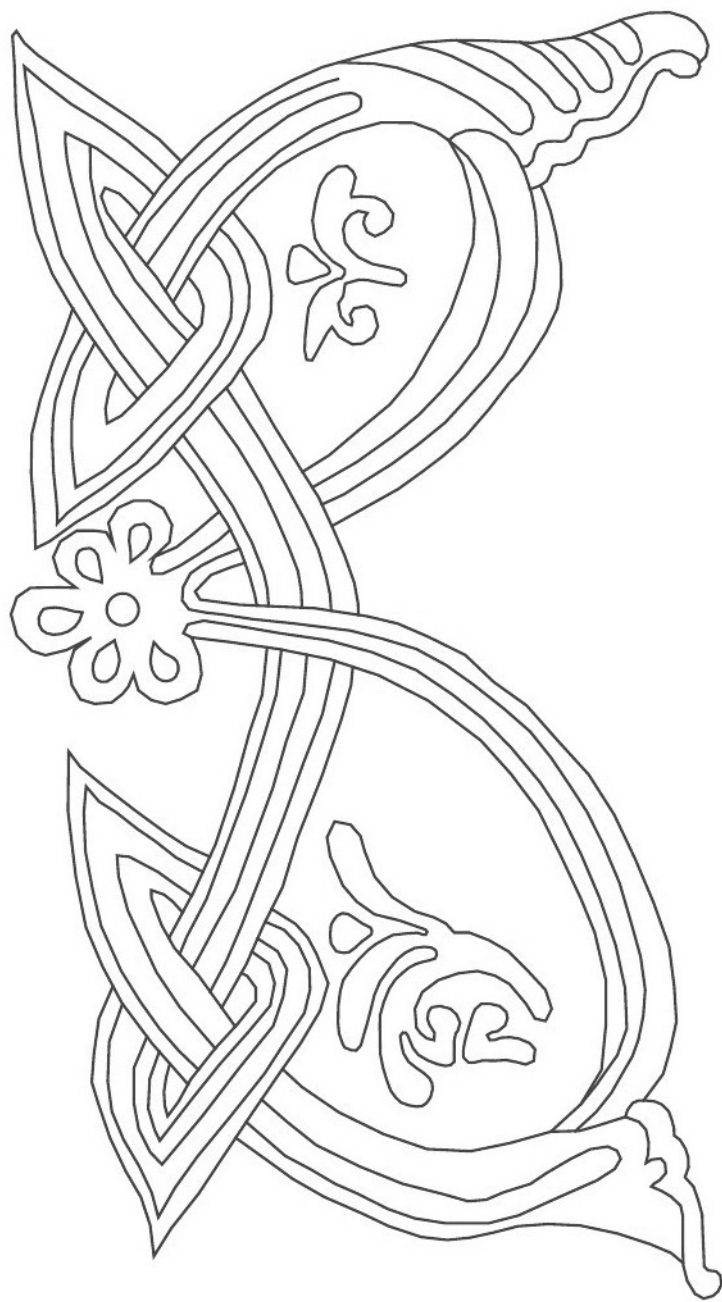
DO YOU KNOW...

...that, in the Middle Ages, books were quite rare and expensive because they were copied by hand?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал В према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 165v

Initial letter V after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 165v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је рад писара увек био боље плаћен него рад сликара који је украшавао књиге?

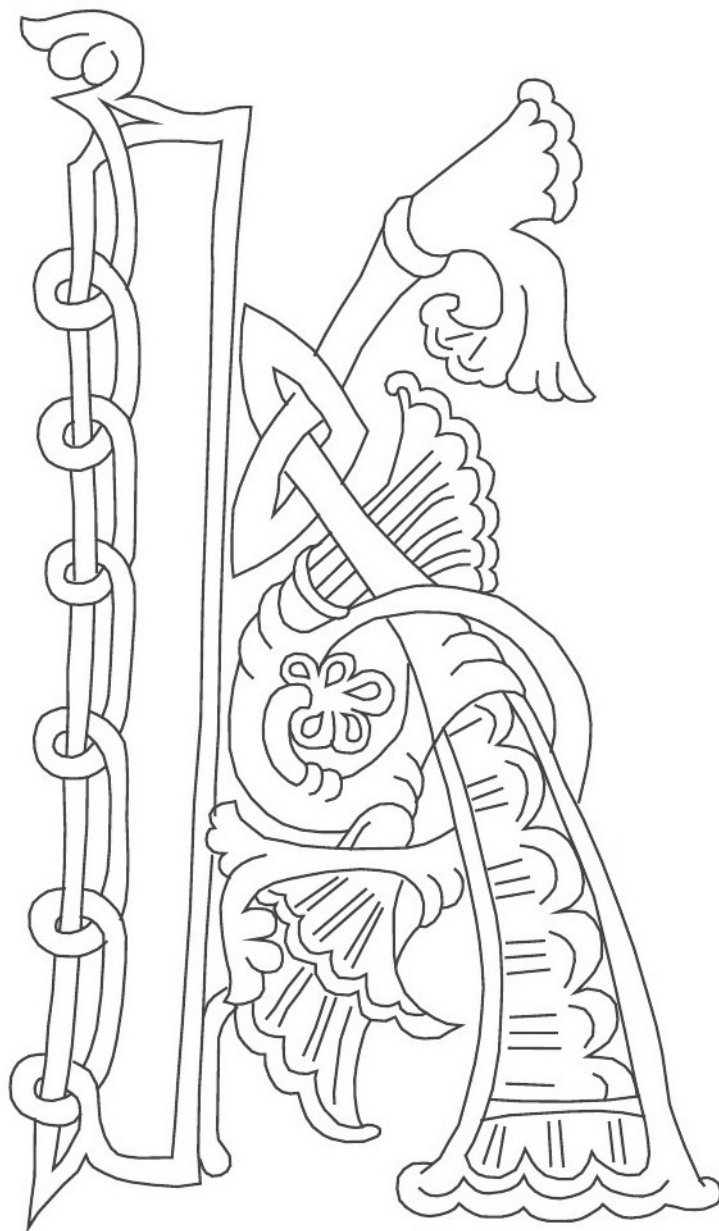
DO YOU KNOW...

...that a scribe was always better paid than a painter who decorated the books?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал К према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 158r

Initial letter K after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 158r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је основни материјал за писање био пергамент, односно посебно припремљена јагњећа или телећа кожа?

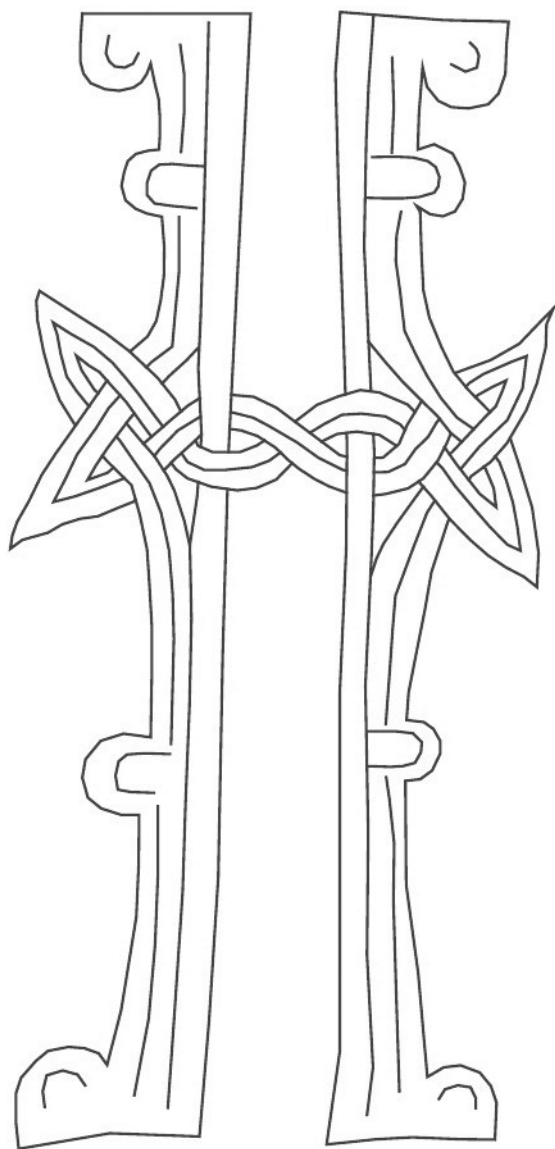
DO YOU KNOW...

...that books were written mostly on parchment - that is, a specially prepared sheep or calf skin?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал И према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 160v

Initial letter I after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 160v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да се мастило за писање добијало из пепела одабраног дрвета, које је претходно пажљиво сушено?

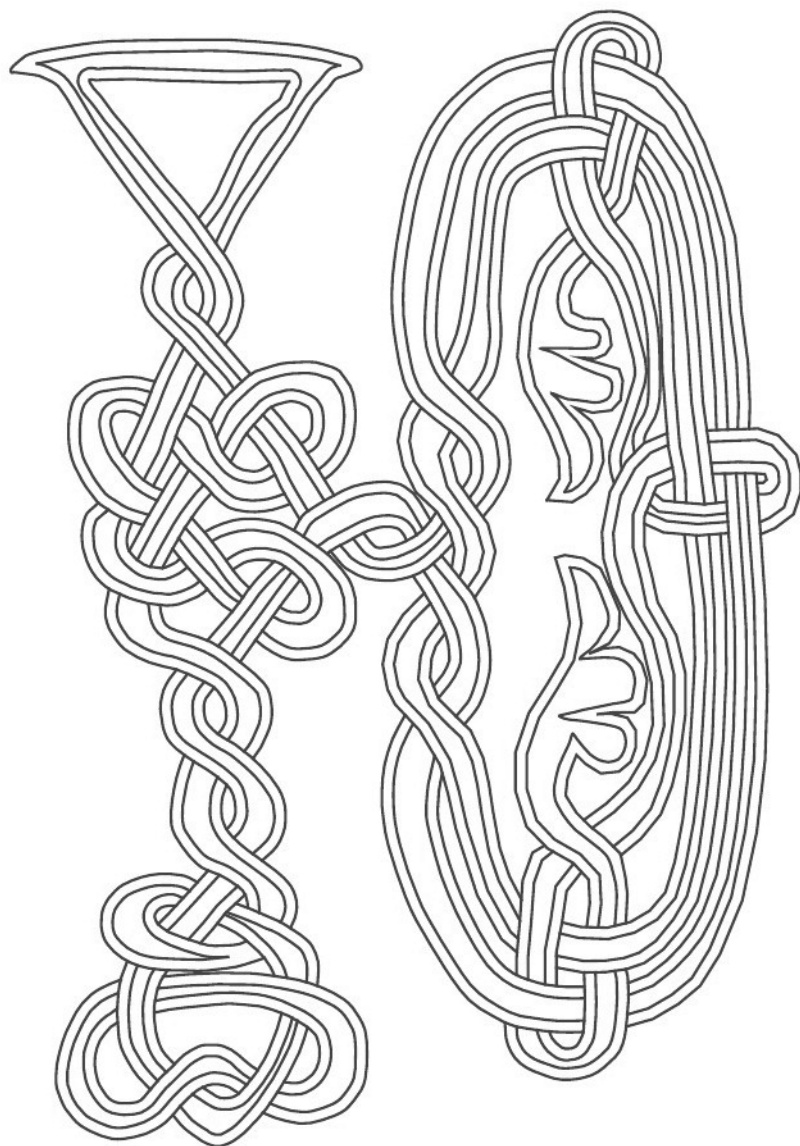
DO YOU KNOW...

...that writing ink was made from the ashes of selected wood that was previously carefully dried?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал ЈО према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 116v

Initial letter JO after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 116v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је писар морао да има посебну вештину како би направио мастило које ће употребити у року од неколико сати, јер се оно брзо сушило?

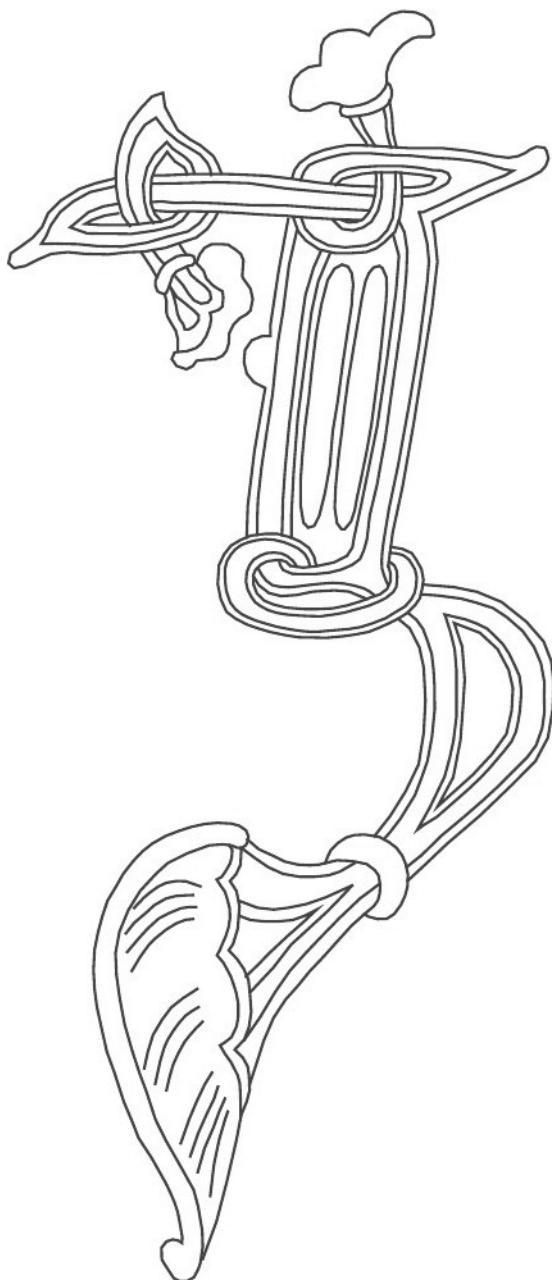
DO YOU KNOW...

...that a scribe had to have a special skill to make ink he was going to use within the next several hours because otherwise it dried too quickly?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал З према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 164г

Initial letter Z after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 164r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су највише преписиване црквене књиге, а много мање романи и хронике?

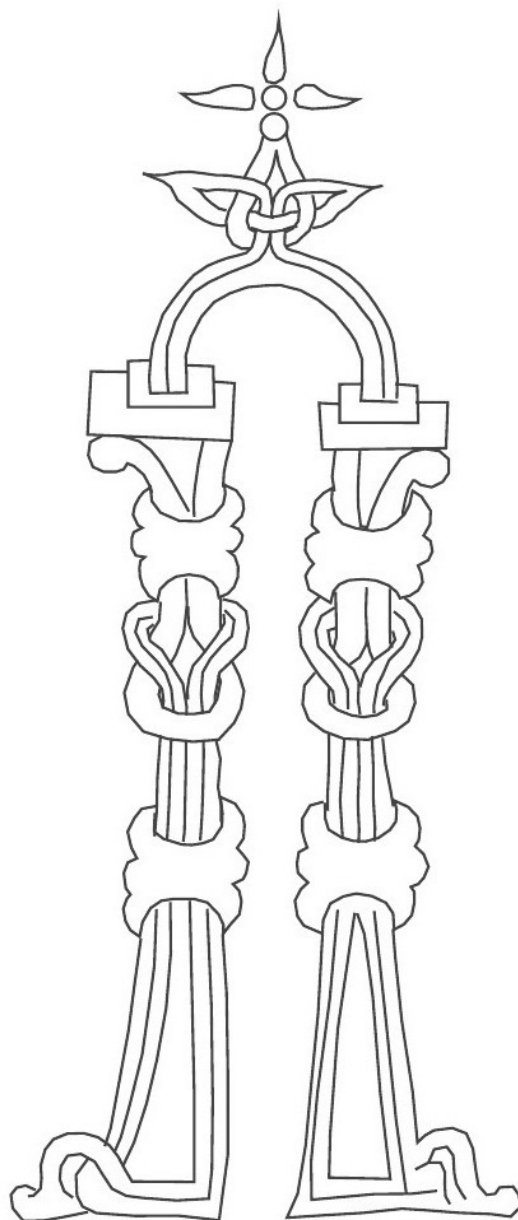
DO YOU KNOW...

...that the most copied books were church manuscripts, while there was much less need for novels and chronicles?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал П према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 170r

Initial letter P after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 170r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су писари свој посао најчешће радили у посебном простору или писарници, уз светлост свеће, током зиме, када има најмање посла на њивама и виноградима?

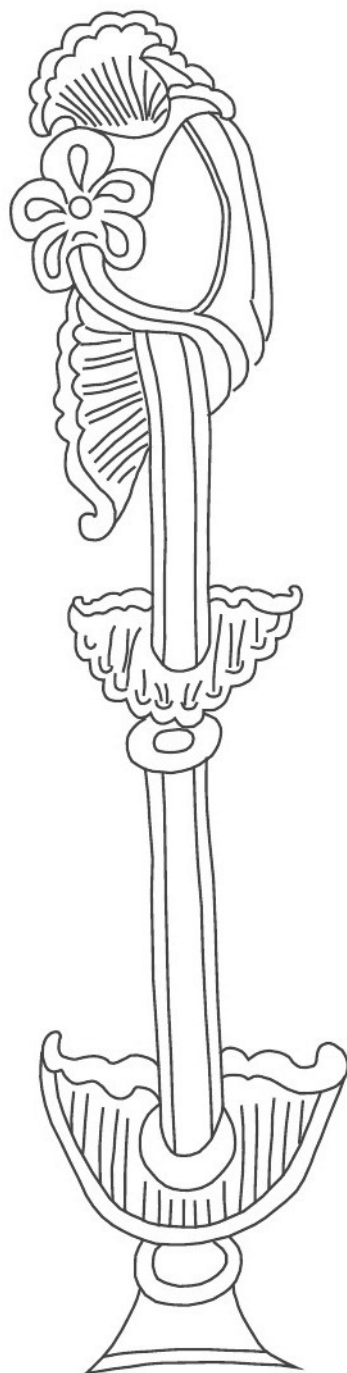
DO YOU KNOW...

...that scribes usually worked in a special room, the so called scriptorium, by candlelight in winter when there was not much to do in the fields and vineyards?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал Р према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 78v

Initial letter R after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 78v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су се писари изузетно ретко потписивали на свом делу, а и тада у некој цртици или кратком запису на маргини рукописа?

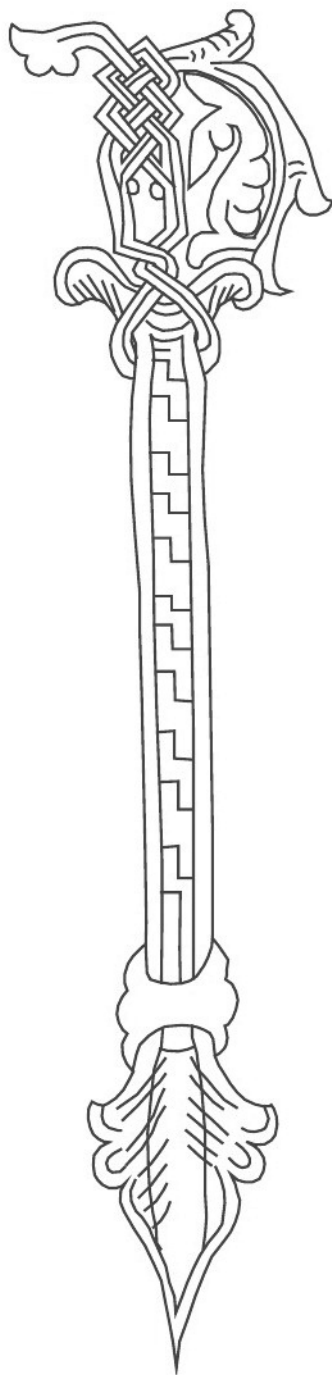
DO YOU KNOW...

...that scribes put their signatures on their works on exceptionally rare occasions, and if so, it was in a colophon or in a short note in the margin of a manuscript?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал Р према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 169г

Initial letter R after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 169r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да се слике које украшавају рукопис називају минијатуре и заставице, а да се израз илуминације користи само за оне илустрације у рукопису које у себи садрже злато?

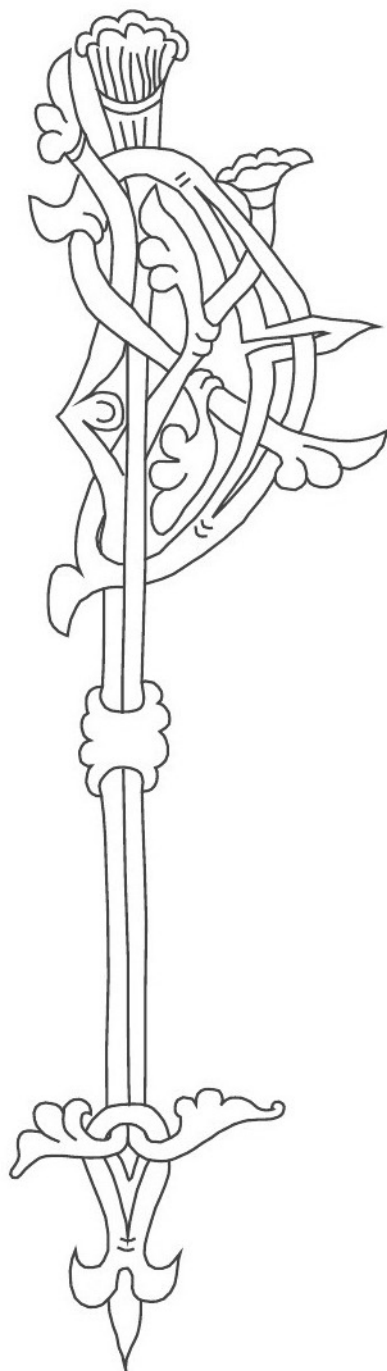
DO YOU KNOW...

...that pictures adorning the manuscript are called miniatures and flags, and that the term illuminations is used only for the illustrations embellished with gold?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал Р према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 154v

Initial letter R after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 154v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су сликари књижевних илустрација у средњем веку користили различите биљне пигменте и минерале како би добили боју?

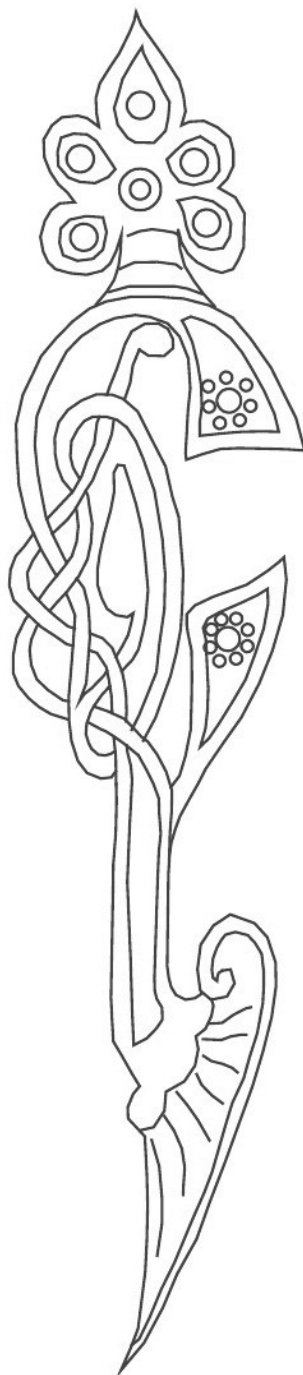
DO YOU KNOW...

...that the painters of medieval manuscript illustrations used various plant pigments and minerals to obtain dyes?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Иницијал С према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 5v

Initial letter S after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 5v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је поступак добијања боје био изузетно сложен, а да су могле да се добију само основне боје: бела, жута, зелена, црвена, плава и црна?

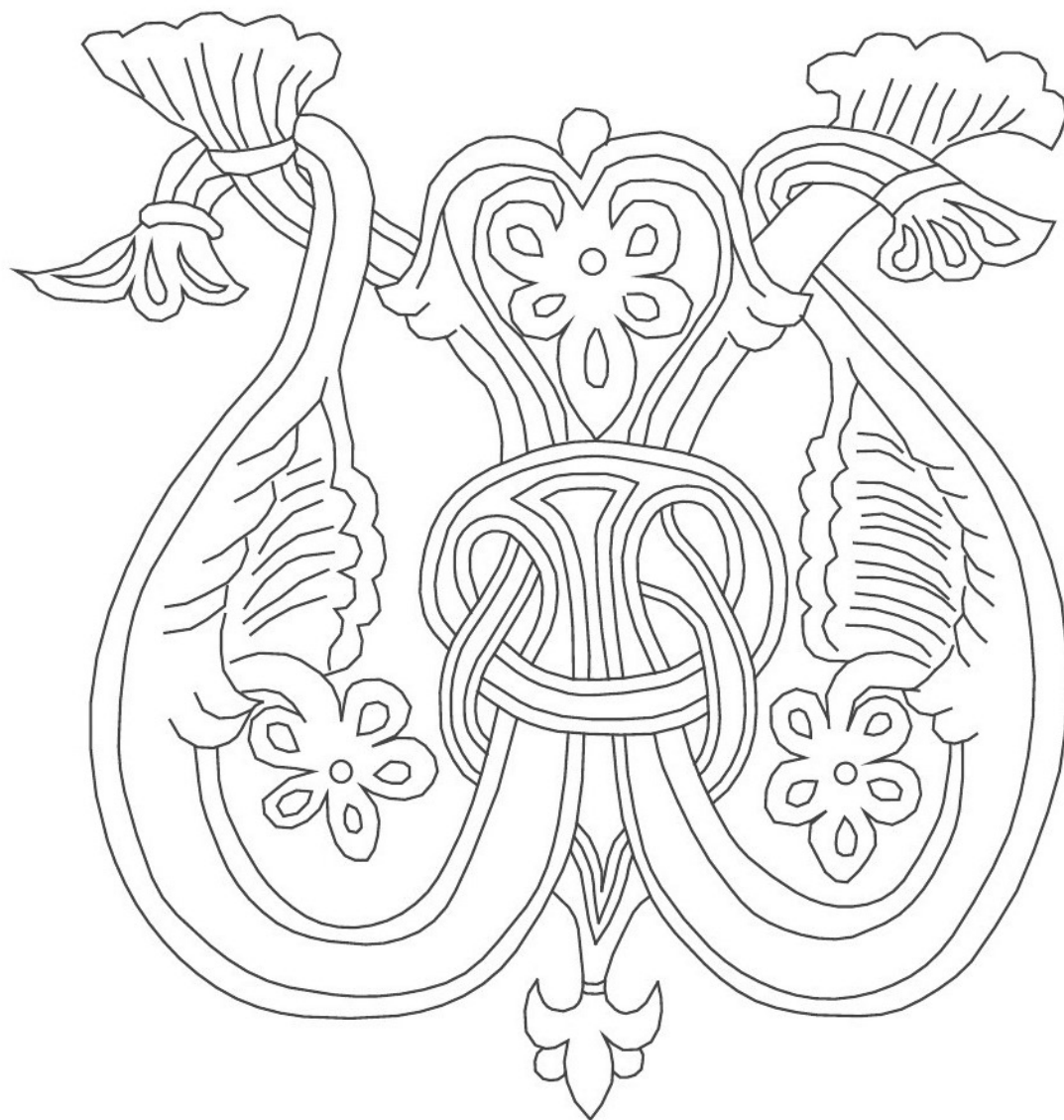
DO YOU KNOW...

...that it took quite a complex procedure to obtain dyes, with only basic colours available: white, yellow, green, red, blue and black?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Омега према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, фолио 161r

Initial letter Ω after
Miroslav's Gospel,
12th century, folio 161r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је човек још од раног средњег века сматрао да две птице, најчешће паунови, окренуте једна према другој, чији се кљунови додирују, симболизују рај?

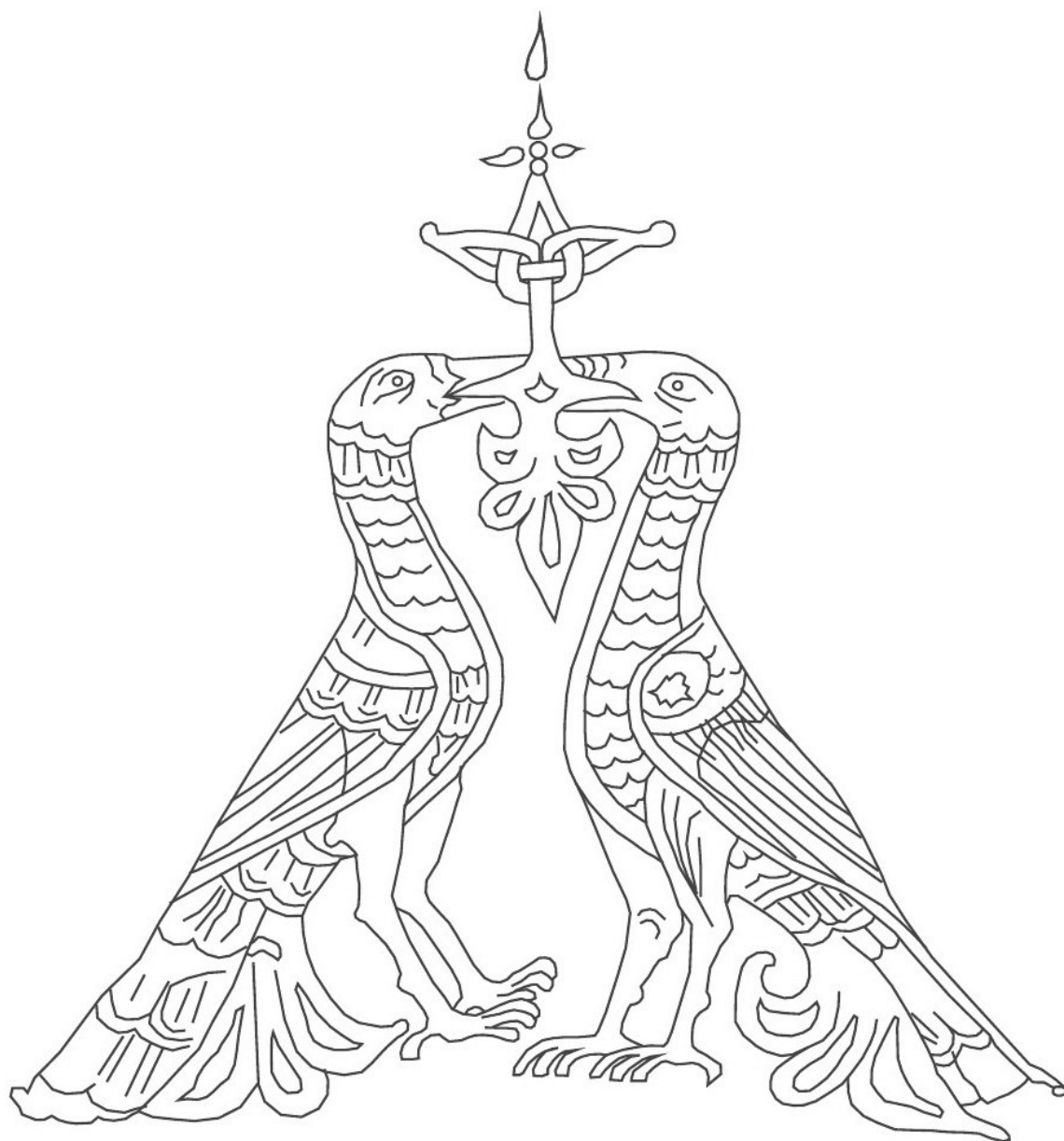
DO YOU KNOW...

...that as far back as the Middle Ages it was thought that two birds, usually peacocks, facing each other and with their beaks touching, symbolized heaven?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Рајске птице према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал П,
фолио 115v

Birds-of-paradise after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial P, folio 115v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су паунови и голубови најчешће сматрани
рајским птицама?

DO YOU KNOW...

...that peacocks and pigeons were generally considered
as birds of paradise?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Птице према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал В
фолио 98v

Birds after Miroslav's
Gospel, 12th century,
initial V, folio 98v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је голуб посебно цењен, јер је човек средњег века сматрао да он симболизује Светог Духа?

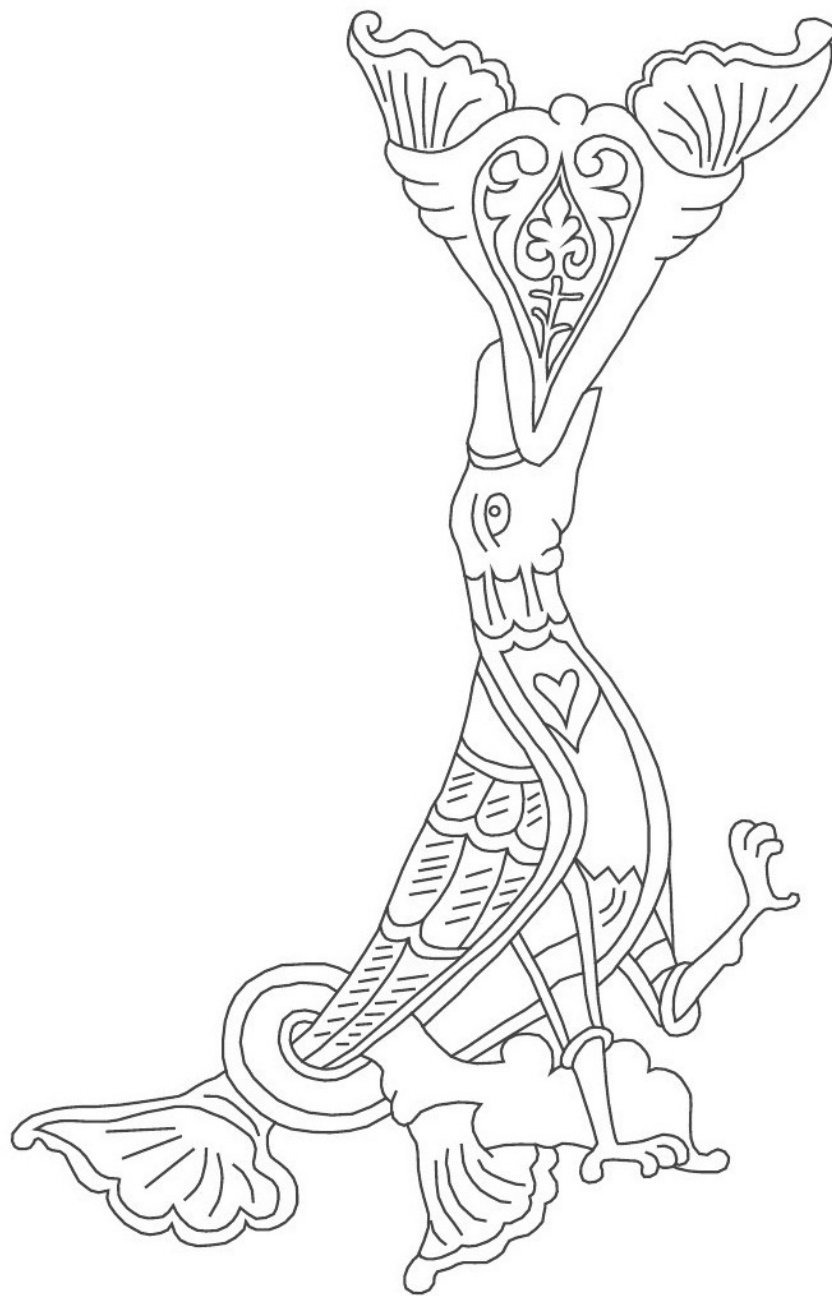
DO YOU KNOW...

...that pigeons were particularly appreciated since the medieval man thought it symbolized the Holy Spirit?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Птица према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал В,
фолио 66r

A bird after Miroslav's
Gospel, 12th century,
initial letter V, folio 66r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је ждрал често сликан као симбол Христа, баш као и риба, чије су име на грчком језику - ихтус (ἰχθύς) рани хришћани користили као знак за Христа или његов монограм?

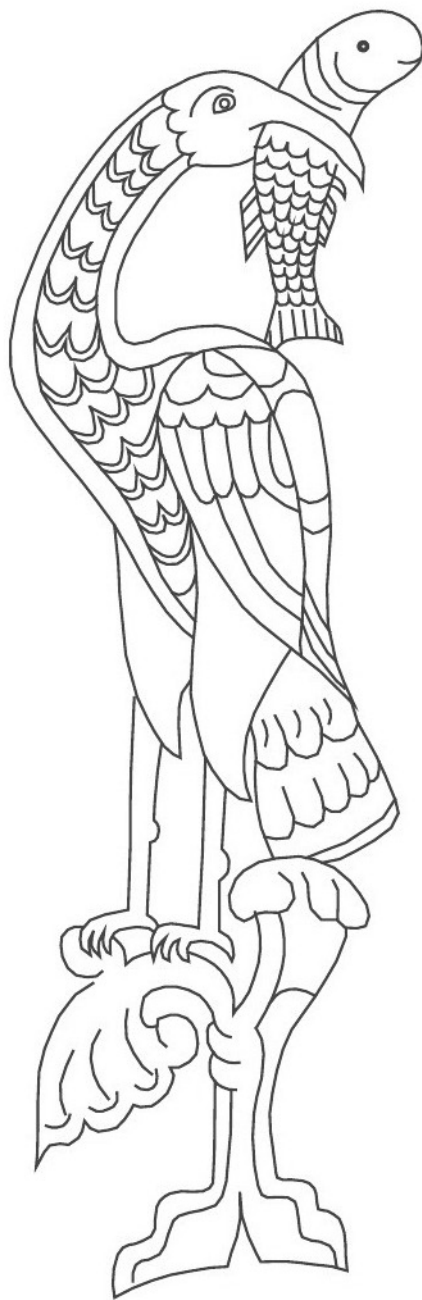
DO YOU KNOW...

...that the crane was often painted as a symbol of Christ, just like the fish, and that the Greek word for fish - ichthys (ἰχθύς) - was used by early Christians as the sign or the monogram of Christ?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Ждрал и риба према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 16r

A crane and a fish
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial letter R, folio 16r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је орао од памтивека сматран сунчаном
птицом и симболом врховног божанства?

DO YOU KNOW...

...that since the dawn of time the eagle has been
regarded as a solar bird and a symbol of supreme deity?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Орао према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал В,
фолио 165v

An eagle after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial V, folio 165v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је појава орла током битке или крунисања
сматрана добрим знамењем, односно да су људи
то тумачили као да је бог на њиховој страни?

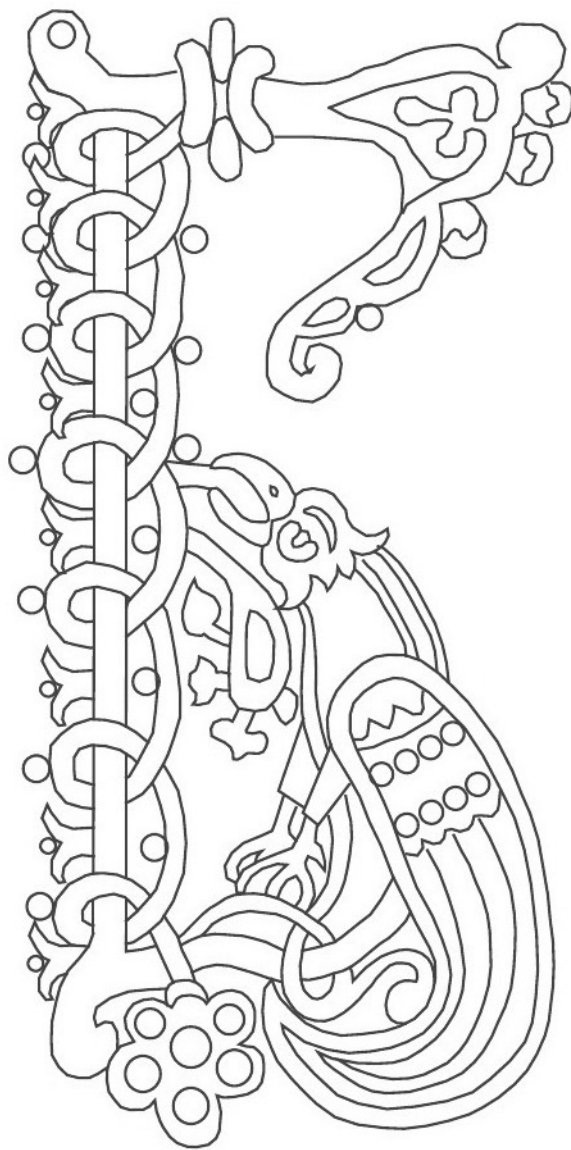
DO YOU KNOW...

...that if an eagle appeared during a battle or
a coronation, it was taken as a good sign - that is,
people interpreted it as God being on their side?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Птица која зоба зрневље
према Мирослављевом
јеванђељу из 12. века,
иницијал В, фолио 4v

Bird pecking grains,
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial V, folio 4v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је свака птица насликана у некој рукописаној књизи симбол добра или зла?

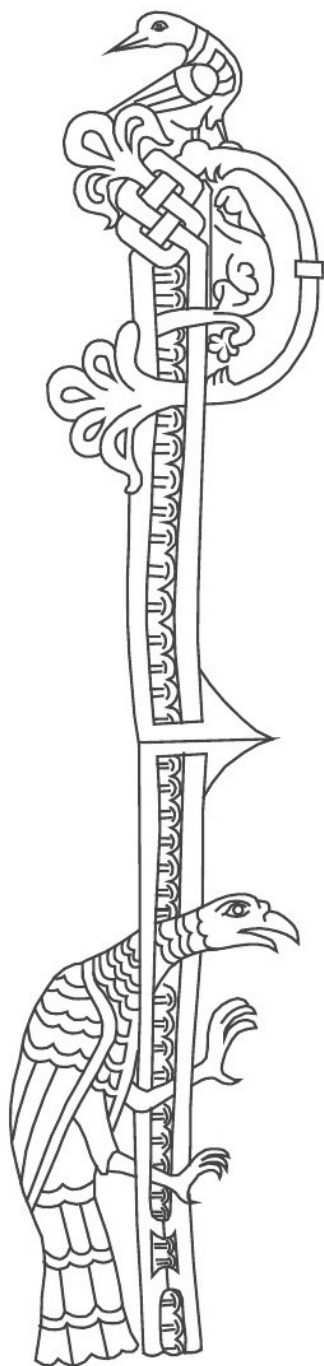
DO YOU KNOW...

...that each bird painted in a hand-written manuscript is a symbol of either good or evil?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Голуб и орао према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 104v

A pigeon and an eagle
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 104v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су птице насликане како кљуцају плодове са неког дрвета - рајске птице, а да је дрво - Дрво живота, које и само расте искључиво у рају?

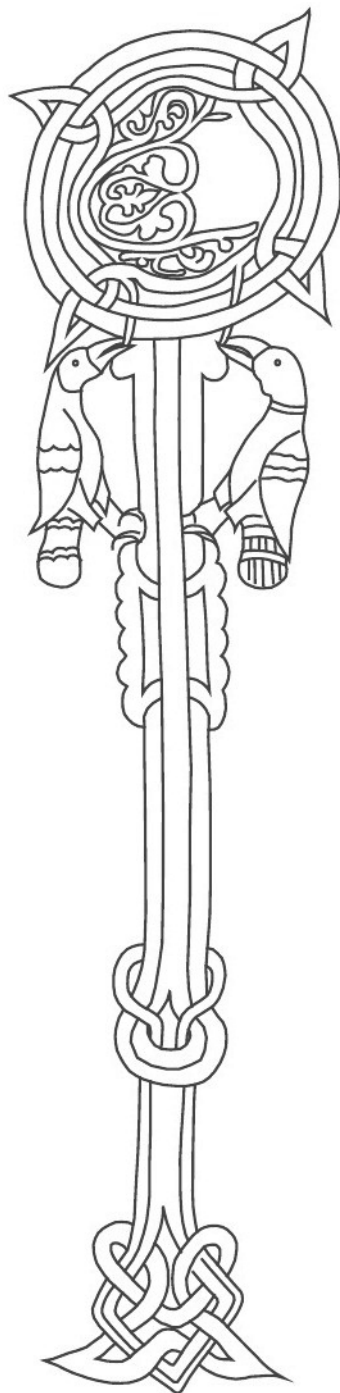
DO YOU KNOW...

...that birds painted pecking fruit from a tree are paradise birds, while the tree is the Tree of Life growing only in heaven?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Птице које зобају зрневље
према Мирослављевом
јеванђељу из 12. века,
иницијал Р, фолио 86v

Birds picking grains,
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 86v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су хришћански владари често на свој лични грб стављали орла да нагласе да су божји изасланици на земљи?

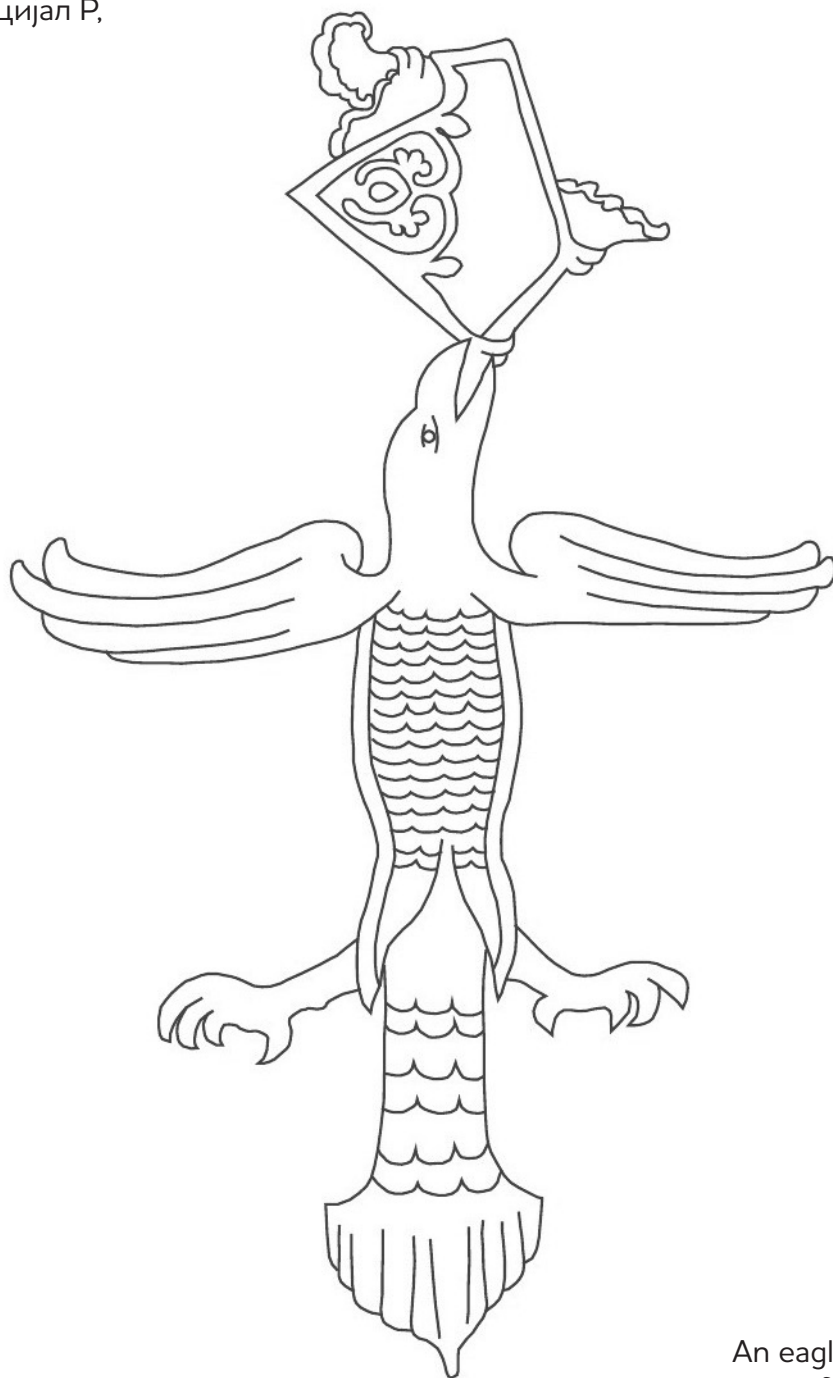
DO YOU KNOW...

...that Christian rulers often put an eagle on their personal coats of arms to emphasize they were God's emissaries on the earth?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Орао са хералдичким
грбом у кљуну према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 88r

An eagle with a heraldic
coat of arms in its beak,
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 88r

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да лав у средњем веку може бити симбол и добра и зла – добар лав као симбол вере, моћи и власти, а зао лав као симбол онога којим владају телесне жеље и незаситост?

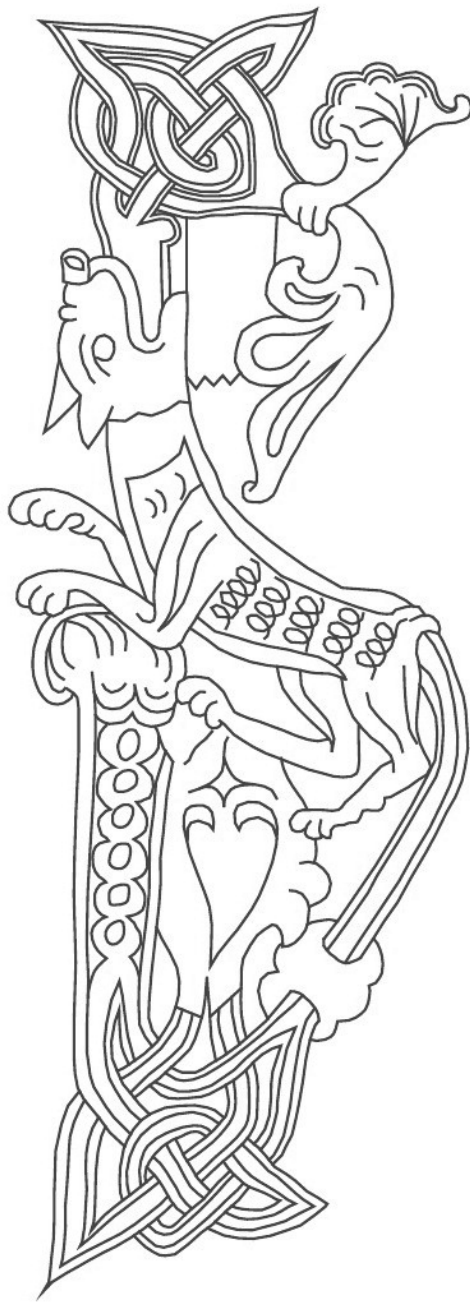
DO YOU KNOW...

...that in the Middle Ages the lion was a symbol of both good and evil – in good sense, a lion symbolized faith, power and reign, while an evil lion was a symbol of someone governed by the desires of the flesh and gluttony?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Лав према Мирослављевом
јеванђељу из 12. века,
иницијал В, фолио 91v

A lion after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial letter V, folio 91v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је грифон – митско биће са телом лава и крилима орла, за које се сматра да обједињује моћ земље и неба?

DO YOU KNOW...

...that a griffin – a mythical beast with the body of a lion and wings of an eagle – is thought to unite the powers of heaven and earth?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Грифон према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 89v

A griffin after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 89v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су, према предању, Александра Великог на небо подигли грифони, како би сазнао божанске тајне, како је то описано у једном од најпопуларнијих средњовековних романа - „Александриди“?

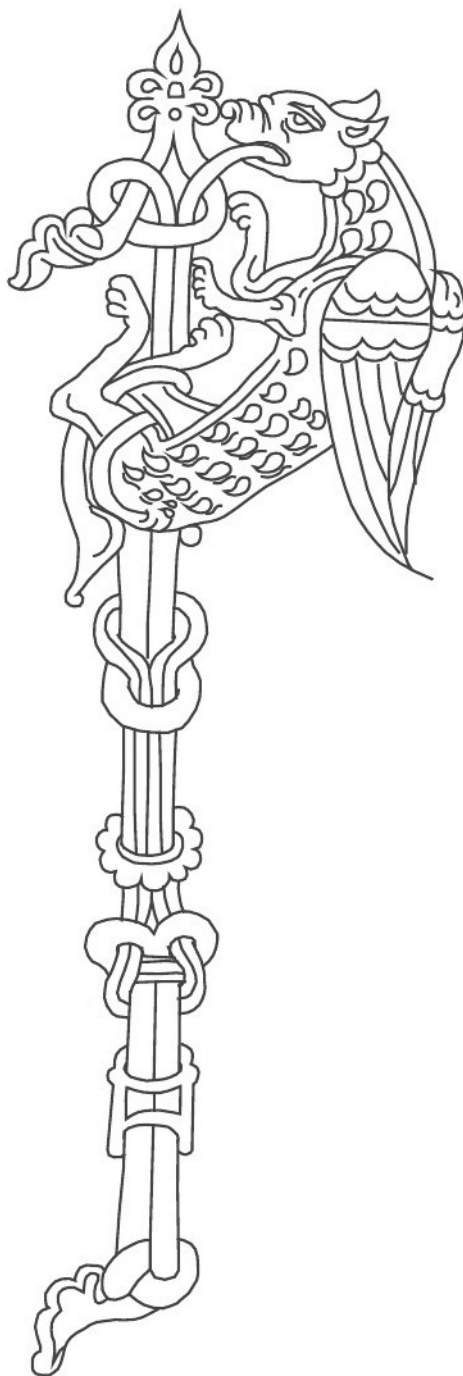
DO YOU KNOW...

...that, according to tradition, Alexander the Great was carried aloft towards Heaven by griffins so that he could learn divine secrets, as described in one of the most popular medieval novels - “The Alexander Romance”?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Грифон према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 104v

A griffin after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 104v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је средњовековни човек искрено веровао
у постојање митских бића какви су грифони,
змајеви, сирене и једнорози?

DO YOU KNOW...

...that the medieval man truly believed in mythical
creatures, such as griffins, dragons, mermaids and
unicorns?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Грифон према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 87v

A griffin after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial R, folio 89v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је Свети Ђорђе био један од најомиљенијих светитеља средњег века, јер се сматрао заштитником ратника, па је често сликан на фрескама и у средњовековним књигама?

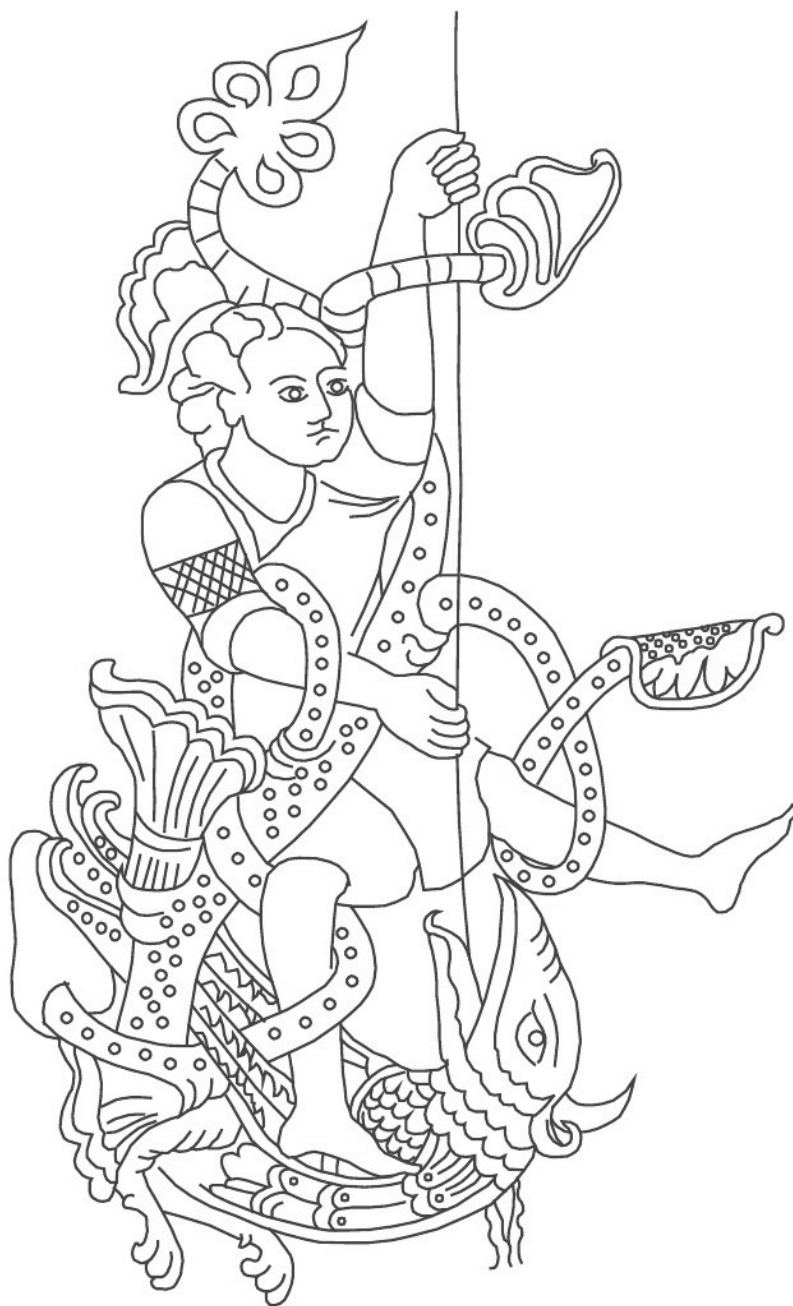
DO YOU KNOW...

...that Saint George was one of the favourite medieval saints because he was regarded as a protector of warriors and was therefore often featured in frescoes and medieval books?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Младић који убија аждају
према Мирослављевом
јеванђељу из 12. века,
иницијал В, фолио 75v

A young man
killing a dragon after
Miroslav's Gospel,
12th century, Initial V, folio 75v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су средњовековни илустратори књига посебно волели да сликају представе на којима се људи боре са разним неманима и зверима, или храбро господаре њима?

DO YOU KNOW...

...that medieval book illustrators had a particular preference for the motifs featuring humans fighting with all kinds of monsters and beasts or dominating them fearlessly?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Људска фигура која
јаше базилика према
Петроградском листу
Мирослављевог јеванђељу
из 12. века, иницијал В,
фолио 166v

Human figure riding
a basilisk after the Petersburg
Sheet of Miroslav's Gospel,
12th century, initial V, folio 166v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да је лов на вука, јелена, медведа радо сликана средњовековна тема у књигама, јер је лов на велике и опасне животиње представљао и посебан обред у коме се проверавала чак и храброст владара?

DO YOU KNOW...

...that wolf, deer and bear hunts were among the often painted motifs in medieval books since the hunt for large, dangerous animals was also a special ritual which even put the ruler's courage to the test?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

Write or draw what do you think about this topic?

Лов на вука према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал В,
фолио 91v

Wolf hunting after
Miroslav's Gospel,
12th century, initial V, folio 91v

ДА ЛИ ЗНАШ...

...да су акробате, такође чест мотив сликаних илустрација у књигама, биле посебно омиљени забављачи у средњем веку и да су током празника и вашара наступали на великим трговима заједно са глумцима, музичарима и гутачима ватре?

DO YOU KNOW...

...that acrobats, also a frequent motif of book illustrations, were especially popular entertainers in the Middle Ages and that they performed together with actors, musicians and fire-eaters at large squares during holidays and at fairs?

Напиши или нацртај шта ти мислиш на ову тему?

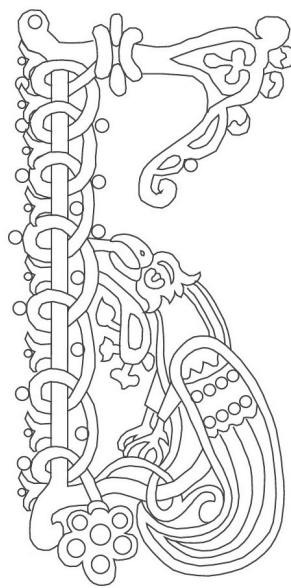
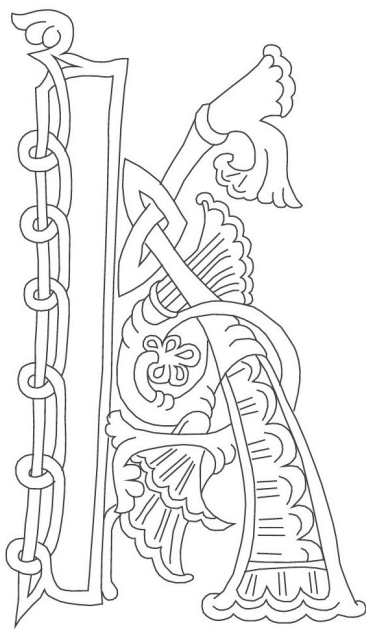
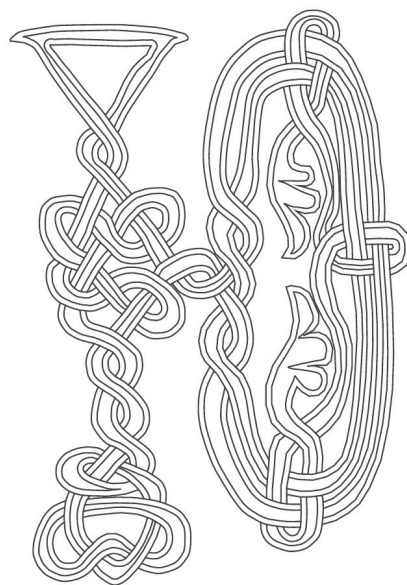
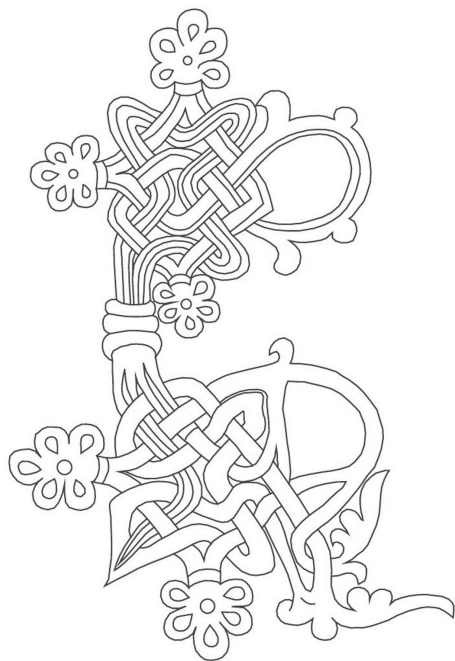
Write or draw what do you think about this topic?

Акробата са псом према
Мирослављевом јеванђељу
из 12. века, иницијал Р,
фолио 38r

An acrobat with a dog
after Miroslav's Gospel,
12th century, initial letter R, folio 38r

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ

СВЕТ ЛИКОВНЕ ЋИРИЛИЦЕ је пројекат настао на темељу дугогодишњег рада удружења Бео-етно визија, који је заснован на чувању и интерпретацији српског културног наслеђа. Креативним комбиновањем традиционалних уметничких заната – веза, златовеза и калиграфије, а инспирисани сликаним украсом српских рукописних књига, настали су уметнички радови из циклуса ЗЛАТНЕ НИТИ ЋИРИЛИЦЕ. Лик Јефимије, умне везиље и песникиње, која је својим делом поставила темеље српске поезије, везући поетске записе иглом и концем на свили, био је звезда водилца у настанку пројекта ЗЛАТНЕ НИТИ ЋИРИЛИЦЕ.

Прву етапу пројекта чини изложба истоименог наслова, која је излагана у Србији и свету. Позитивне реакције публике на ову изложбу, указале су на потенцијале оваквог садржаја у истраживачком, едукативном и сваком другом погледу. Тако је настала ова бојанка. Сликани украс чувеног Мирослављевог јеванђеља из 12. века, који повезује ћирилско писмо и ликовну уметност средњег века, представља део српског наслеђа за који сматрамо да и данас може да инспирише најширу публику, а пре свега децу, младе и просветне раднике. Бео-етно визија је желела да на овај начин створи једну врсту платформе, која истовремено образује и развија креативне потенцијале.

THE WORLD OF ARTISTIC CYRILLIC ALPHABET

THE WORLD OF ARTISTIC CYRILLIC ALPHABET is a project that has resulted from the many years of dedicated work of the Beo-Ethno Vision association, aimed at preserving and interpreting the Serbian cultural heritage. The art objects of the GOLDEN THREADS OF THE CYRILLIC ALPHABET cycle are the fruit of a creative combination of traditional artistic crafts – embroidery, goldwork and calligraphy – and inspired by painted decorations found in Serbian hand-written manuscripts. The character of Jefimija, a perceptive embroiderer and poet who laid the foundation of Serbian poetry with her work, embroidering poetry on silk with a needle and thread, was a guiding light in the development of the GOLDEN THREADS OF THE CYRILLIC ALPHABET project.

The first stage of the project includes an exhibition of the same name, which has been presented in Serbia and abroad. The positive reactions to this exhibition pointed to the potentials of such content in terms of research, education and many other aspects. This is how this colouring book came about. The painted decoration in the famous Miroslav's Gospel from the 12th century, linking the Cyrillic alphabet and medieval visual art, is a part of the Serbian heritage which we think has the power to inspire wider audiences even today, particularly children, young people and teachers. With this project, Beo-Ethno Vision wanted to create a kind of platform that provides knowledge and develops creative potentials at the same time.

CIP ISBN

